

1.

Jorden värms delvis upp av växthuseffekten, dvs. mycket av den strålning som kommer in från solen stannar kvar kring jorden och i atmosfären. Vilka av följande brukar klassas som de vanligaste växthusgaserna och som bidrar till ett varmare jordklot?

1. Vattenånga, koldioxid och metan.

X. Koldioxid, helium och kvävgas.

2. Järnoxid, vätgas och förångad saltsyra.

Bild: Ian Britton (flickr)

2.

”Rare Earth Metals” (REM) eller som det heter på svenska ”sällsynta jordartsmetaller” är olika grundämnen som vi ofta använder för att göra datorchip, batterier och mobiler. De flesta av de sällsynta jordartsmetallerna finns i periodiska systemets grupp 3. Vilket av följande alternativ är exempel på grundämnen som är sällsynta jordartsmetaller och finns i grupp 3 i periodiska systemet?

1. Helium, neon och argon.

X. Skandium, yttrium och lantan.

2. Syre, svavel och selen.

Bild:Martin Terp (flickr)

3.

Humus är en röra gjord på b.l.a kikärter och är kanske något som du har ätit. Ursprungligen kommer den från mellanöstern och Medelhavet. Men när man i geologiska sammanhang pratar om humus menar man inte något som man äter, utan vad menar man då?

1. Humus är en typ av formation som kan bildas av stelnad lava efter att en vulkan har haft ett utbrott.

X. Humus är en typ av trögflytande slam som bildas på havsbottnar där trycket är väldigt högt.

2. Humus kan man hitta i de översta marklagrena och består av nedbrutet material från växter och djur.

Stephan Rosger (flickr)

4.

Det finns en typ av geologisk bildning som är uppbyggd av kalksten och som är mycket vanliga på Gotland och Öland. Dessa geologiska bildningar är gamla korralrev som bildades när Sverige låg närmare ekvatorn för miljontals år sedan. Vad brukar de kallas för något?

1. Sauk.

X. Rauk.

2. Hauk.

Bild: SGU

5.

Vilket av följande alternativ stämmer in på guld?

1. Guld har den kemiska beteckningen Ag.

X. Det finns mycket guld i jordskorpan.

2. Guld är en metall.

Bild: Bradley Brown (flickr)

6.

Glaciärer bildas av mycket snö och is uppe på bergstopparna, och de växer när mer snö faller och kan packas ihop till en stor massa. När de växer och sprider sig ner i dalarna mellan bergstopparna brukar man kalla det för något speciellt, något som har med en mänsklig kroppsdel att göra. Vad säger man att glaciärer gör?

1. Att glaciärer får förlängda ben.
- X. Att glaciärer sprider sig i tungor.
2. Att glaciärer ser ut som fingrarna på en hand.

Bild: Linnéa Klar (flickr)

7.

Det hydrologiska kretsloppet visar hur vatten kan cirkulera och förekomma i olika former på vår jord. En del av kretsloppet visar hur vatten i flytande form kan övergå till gasform, till exempel om det bildas vattenånga över en sjö. Vad kallas det när detta sker?

1. Evaporation.

X. Kondensation.

2. Perception.

Bild: SGU

8

Inom geovetenskaperna så finns det många olika yrkesområden. Inom vilket område forskar man kring frågor som rör evolution, livet och dess uppkomst och där man ofta brukar studera fossil?

1. Hydrologi

X. Paleontologi

2. Geomorfologi

Bild: Steve Halliday (flickr)

9.

I vårt grannland Norge finns det många fjordar.
Vad är den geologiska definitionen av en fjord
egentligen?

1. Att det är en bergskedja som står i kontakt med
en flod.

X. Att det är en djuphavsbrant som når ända ner till
1000 meter.

2. Att det är en smal dalgång som står i kontakt
med havet och bildar en vik.

Bild: Sylvia Okkerse (flickr)

10.

Vi vet att det funnits istider i jordens historia och att stora delar av jordens landmassor varit täckta med kilometertjocka islager. Vilket av följande alternativ är ett spår av inlandsisen som vi kan se idag?

1. Det finns repor och räfflor i berghällar.

X. Att bergen har veckats och man kan se mönster i dem.

2. Att det finns väldigt mycket kvarts i de bergarter där isen låg.

Bild: Lars Marcussen (flickr)

11.

FÖRKLARING

1. Vattenånga, koldioxid och metan är de vanligaste växthusgaserna.
2. Skandium, yttrium och lantan är sällsynta jordartsmetaller och finns i periodiska systemets grupp 3.
3. Humus är en typ av jordart som består av nedbrutet material från växter och djur.
4. Rauk är rätt svar, finns på Öland och Gotland och är uppbyggda av revkalksten.
5. Guld är en metall.
6. Man säger att glaciärer sprider sig i tungor.
7. Det kallas för evaporation.
8. Ämnesområdet där man studerar livets uppkomst och utveckling kallas för paleontologi.
9. En fjord är en smal dalgång som står i kontakt med havet och bildar en vik.
10. Repor och räfflor i berghällar sk. isräfflor är spår från inlandsisen.

RÄTT SVAR

	1.	X.	2.
1	X		
2		X	
3			X
4		X	
5			X
6		X	
7	X		
8		X	
9			X
10	X		

Mina svar

	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Skriv ditt namn här: _____